

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519010179
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Veselovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1519010179.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a JUDr. Denisy Mészárosovej, v trestnej veci obžalovanej P. N. N. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 0T/67/2019 zo dňa 25.06.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 29.09.2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanej

P. N. N., nar. XX.XX.XXXX v W. Q., trvale bytom S. 2, W.,

u k l a d á

podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. l), § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 2.000 (dvetisíc) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona sa pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa obžalovanej ukladá trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 2 (dva) roky.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 0T/67/2019 zo dňa 25.06.2020 bola obžalovaná P. N. N. uznaná vinnou zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 23.03.2019 v čase asi o 08:45 hod. v Bratislave - Petžalke na Tupolevovej ulici viedla osobné motorové vozidlo zn. Toyota combi, modrej metalízy, evidenčné číslo BA XXXXT, pričom na Tupolevovej ulici bola hliadkou policajného zboru zastavená a kontrolovaná, pričom počas kontroly bola vyzvaná, aby sa podrobila dychovej skúške na zistenie alkoholu, čomu vyhovel a vykonaniu dychovej skúšky prístrojom AlcoQuant 6020 plus, prístroj číslo A410116, v čase o 08:49 hod. jej bola v dychu nameraná hodnota 0,58 mg/l alkoholu a následnou opakovanou dychovou skúškou v čase o 09:04 hod. prístrojom AlcoQuant 6020 plus, prístroj číslo A410116, jej bola v dychu nameraná hodnota 0,52 mg/l alkoholu vo vydychovanom vzduchu.

Za to jej bol podľa § 289 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. l), § 56 ods. 1, ods. 2, § 57 ods. 1 Trestného zákona uložený peňažný trest vo výmere 2.000 € a pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu bol podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona určený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obžalovanej tiež trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 15 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor v zákonnej lehote dňa 26.06.2020 odvolanie v neprospech obžalovanej smerujúce proti výroku o treste, ktorý prokurátor považoval za neprimerane mierny. Prokurátor odôvodnil odvolanie podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 15.07.2020, v ktorom uvádza, že rešpektujúci skutočnosť, že samosudca nie je viazaný trestným rozkazom, ktorý sa podaním odporu ruší, má za potrebné podotknúť, že samosudca v napadnutom rozsudku bez akejkolvek zmeny skutkových a právnych okolností, ako i pri absolútne nezmenenom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností neopodstatnene a neprimerane znížil výšku uloženého trestu zákazu činnosti, ktorý v uloženej výške 15 mesiacov prokurátor považuje za absolútne neprimerane nízky, a tiež zmenil druh trestu z podmienenečného odňatia slobody na peňažný trest. Všetky argumenty, ktoré použil samosudca na odôvodnenie svojho rozsudku, ako priznal obžalovanej poľahčujúcu okolnosť priznanie a oľutovanie trestného činu, obžalovaná čin úprimne ľutuje uvedomujúc si hrozbu následku z postihu s sice možnosť straty výkonu povolania - výkonu práce, aby trest mal čo najmenší vplyv na rodinu a blízke osoby páchatel'a, spravodlivé zohľadnenie konania obžalovanej a proporcionality trestu, potrebu starostlivosti o maloleté dieťa, boli samosudcovi v rovnakej miere známe už pri vydávaní trestného rozkazu. Na hlavnom pojednávaní okrem obhajcu nepridala žiadna nová okolnosť alebo zmena oproti stavu pri vydávaní trestného rozkazu. Na pojednávaní sa nevedlo žiadne dokazovanie ohľadne zamestnania ani samostatnej starostlivosti o maloleté dieťa. Naproti tomu prokurátor poukazuje na to, že v osobe obžalovanej sa jedná o krajne nedisciplinovaného vodiča, ktorý sústavne i napriek tomu, že ma byť osobou, ktorá má zákon hájiť a rešpektovať (advokát), zákon porušuje a pácha delikty i keď hodnotené ako priestupok (15 priestupkov), a to i závažné priestupky, trikrát za rýchlosť jazdy, čo vypovedá o osobe obžalovanej. Pri hladine alkoholu nad jedno promile sa nedá hovoriť ten o bežnom zostatkovom alkohole, pričom obžalovaná i v takomto stave neváhala sadnúť do vozidla a vykonať jazdu pod vplyvom alkoholu, a to nie z dôvodu ohrozenia života alebo zdravia, ale z dôvodu údajnej straty mobilného telefónu, čo poukazuje na samotnú povahu skutku a motív obžalovanej.

K poľahčujúcej okolnosti, ktorú samosudca obžalovanej priznal, že sa priznáva k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne ľutuje, prokurátor dodáva, že v prípravnom konaní obvinená svoje konanie dooznala, ale tvrdila, že podľa nej nejde o trestný čin, teda nepriznala sa k spáchaniu trestného činu tak, ako to vyžaduje zákon. Na hlavnom pojednávaní obžalovaná nevyhlásila, že sa cíti byť vinná, ale vyhlásila, že nepopiera spáchanie skutku, a v záverečnej reči stroho uviedla, že jej je ľúto, čo sa stalo. Prokurátor má zato, že v zmysle ustálenej judikatúry nie je možné takýto prejav považovať za priznanie a úprimné oľutovanie spáchanej trestnej činnosti. Súdne rozhodnutie a jeho odôvodnenie musí byť transparentné, a to najmä čo sa týka uvedenia konkrétnych dôvodov, prečo bol uložený ten ktorý druh trestu a v takej výške. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je významným prostriedkom kontroly súdnej moci zo strany verejnosti. Prokurátor má zato, že napadnutý rozsudok vo svojom odôvodnení dostatočne neobsahuje náležitosti uvedené v § 168 Trestného poriadku, čo sa týka druhu a najmä výšky uložených trestov, osobitne poukazuje prokurátor na výšku uloženého trestu zákazu činnosti. Odôvodnenie rozsudku je formálne, všeobecné, nekonkrétne. Rozsudok je z pohľadu uloženého druhu a výšky trestov nepreskúmateľný až arbitrárny a to najmä z pohľadu jeho podstatnej zmeny oproti trestnému rozkazu. Pri zvážení všetkých okolností skutku, najmä obdobnej hladiny zisteného alkoholu do 1 mg/l, ako i predchádzajúce priestupky a odsúdenia prokurátor poukazuje na to, že v porovnateľných prípadoch okresný súd štandardne ukladá podmienenečné tresty odňatia slobody a najmä trest zákazu činnosti minimálne v trvaní najmenej 2 roky. Prokurátor v písomnom odôvodnení odvolania konkretizuje trestné veci uvedením spisovej značky a uloženého trestu, vrátane rozhodnutí podpísaných samosudcom činným v prejednávanej veci, kde boli ukladané za obdobných okolností podmienenečné tresty odňatia slobody a tresty zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá od 24 mesiacov, resp. peňažný trest vo výmere 2.500 € .

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanej uložil mierny podmienenečný trest odňatia s primeranou

skúšobnou dobou, alternatívne peňažný trest vo výške najmenej 3.000 € a trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere minimálne 2 roky.

Obžalovaná sa prostredníctvom obhajkyne vyjadrila k odvolaniu prokurátora, a to podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 07.08.2020. Obhajoba považuje napadnutý rozsudok za správny a zákonný vo všetkých jeho výrokoch, a odvolanie prokurátora za nedôvodné. K spôsobu spáchania skutku obhajoba uvádza, že večer predtým bola obžalovaná na oslave narodením a išlo zrejme o zostatkový alkohol, ktorého prítomnosť si ráno neuvedomovala. Domnievala sa, že keďže sa po oslave vyspala, alkohol bol už eliminovaný a nevedela, že ešte môže byť pod vplyvom alkoholu. Navyše bola v panike, lebo sa bála, že stratila telefón a išla na políciu nahlásiť stratu mobilného telefónu. Nešla na žiadne iné miesto a stratu bola zahlásiť z dôvodu, že jej taxislužba, ktorou sa z oslavy vrátila domov, povedala, že sa musí obrátiť na políciu, pretože žiadala o identifikáciu vodiča, ktorý ju viezol, aby zistila, či sa nenašiel jej telefón. Vzhľadom na to, že v mobilnom telefóne má ako advokátka citlivé údaje o klientoch, a navyše v obale mobilného telefónu mala lístok s číslom PUK, ktorý sa používa na odblokovanie telefónu v prípade opakovane nesprávne uvedeného hesla. Preto sa obávala, že sa každý, kto tento telefón nájde, môže dostať k citlivým údajom, a preto vec okamžite riešila. Ešte predtým telefonovala aj na políciu, kde jej však povedali, že vec musí ohlásiť osobne na príslušnom oddelení. Z tohto dôvodu teda išla na políciu nahlásiť stratu telefónu, konala v dobrej viere a v snahe pomôcť polícii vypátrať telefón, keďže mala aj potvrdenie z taxislužby s uvedením času príchodu a čísla vozidla taxislužby. Krátko po výsluchu na polícii bola zastavená ani nie 100 metrov od jej domu, pričom jedna hliadka išla oproti nej v slepej ulici pred domom, v ktorom býva, a o chvíľu prišla druhá hliadka za ňou. Okolnosti, za ktorých viedla motorové vozidlo, boli vyvolané potrebou osobne nahlásiť stratu telefónu na polícii a strachom, že sa niekto dostane k jej osobným údajom a osobným údajom jej klientov. Obžalovaná nespôsobila žiaden následok.

Obžalovaná prehlasuje, že veľmi ľutuje svoje konanie, s poľutovaním však konštatuje, že nedokáže čas vrátiť späť. K osobe obžalovanej obhajoba uvádza, že svoje konanie oľutovala, vedie riadny život, nikdy nevedla motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, čo dokazuje aj evidencia priestupkov Ministerstva vnútra SR. Doposiaľ nebola súdne ani disciplinárne trestaná. Je advokátka, reg. č. X. XXXX, a právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin vedie k vyčiarknutiu zo zoznamu advokátov, čím by prišla o prácu. Je rozvedená matka maloletého dieťaťa, ktoré má zverené do starostlivosti, a takýto prísny postih, a teda okrem vyneseného trestu aj v jeho dôsledku straty zamestnania, by mal veľmi vážny dosah na jej život a život jej dcéry. Aj keď obžalovaná urobila chybu, ktorú veľmi ľutuje, také právne posúdenie a taký trest, ktorý navrhuje prokurátor, nie je spravodlivý a ani primeraný. Ako advokátka zastupuje zamestnancov prepustených z práce, zastupuje dôchodcov proti Sociálnej poisťovni, ľudí, ktorí boli diskriminovaní. Zastupuje slabšiu stranu, pretože si myslí, že to je poslaním práva a právnik. Okrem jej advokátskej práce sa dlhodobo venuje dobrovoľníckej činnosti je predsedníčkou občianskeho združenia KRUH, ktoré sa venuje organizovaniu kurzov keramiky pre dôchodcov a pre matky detí s poruchami autistického spektra a Downovým syndrómom, je tiež členkou občianskeho združenia UČPS, ktoré sa venuje športovému právu. Ako dobrovoľníčka tiež spolu s kolegom D. O. napísala niekoľko článkov v Denníku N, ktoré sa venovali téme Národného futbalového štadióna, najmä z pohľadu (ne)existencie záväzku štátu kúpiť tento štadión, a navyše za okolnosti, keď viac ako 30% škôl na Slovensku nemá telocvičňu a deti v rámci povinnej školskej dochádzky nemajú kde cvičiť. Do spisu obhajoba založila potvrdenia o absolvovaní psychiatrického vyšetrenia, podľa ktorého obžalovaného nie je závislá na alkohole, ako aj potvrdenie o jej podrobení sa odbornému poradenstvu u dopravného psychológa.

Hladina alkoholu jej bola zmeraná dychovým prístrojom a išlo o hladinu na hranici priestupku a trestného činu, pričom do spisu bol tiež založený odborný článok z Bulletinu slovenskej advokácie, podľa ktorého „vzhľadom na veľkú variabilitu medzi ľudskými jedincami však nie je vhodné používať jednorazové alebo aj opakované stanovenie koncentrácie alkoholu vo vydychovanom vzduchu ako dôkaz v akomkoľvek konaní, v ktorom má presné určenie stupňa ovplyvnenia alkoholom význam pre rozhodovanie právnych otázok. Preto je dôkaz ovplyvnenia alkoholom dychovou skúškou v zásade nepoužiteľný v trestnom konaní.“ Obžalovaná sa ku skutku priznala, ale z hľadiska primeranosti ukladania trestov považuje za vhodné poukázať aj na právnu vedu, týkajúcu sa tohto trestného činu. Podľa doc. U. P. F. O., F., „zisťovanie stupňa ovplyvnenia alkoholom dychovou skúškou možno v súčasnosti v Slovenskej republike v trestnom konaní účinne spochybníť“. Autor ďalej uvádza: „V odbornej literatúre existuje množstvo prác, ktoré sa zaoberajú vzťahom medzi koncentráciou alkoholu v krvi a vo vydychovanom vzduchu. Tie vyššie uvedené konštantný prepočítací faktor spochybňujú.“ Autorský kolektív Ústavu súdneho lekárstva

a medicínskych expertíz LF UK a UNM Martin - P. S. X., F., F. P. C. A., F., P. U. O., F., a P. C. X., PhD. v publikácii Súdnolekárska alkoholológia, vydavateľstvo Osveta, Martin 2011, uvádza, že „hodnotu metodiky detekcie alkoholu vo vydychovanom vzduchu do istej miery devalvujú aj početné štúdie, ktoré prebiehajú aj u nás, a ktoré poukazujú na značné rozdiely medzi výsledkami tohto vyšetrenia a súbežne prebehnutým vyšetrením zistenia koncentrácie alkoholu v krvi.“ Aj podľa judikatúry je hodnota 1 promile len spravidla spôsobujúca stav vylučujúci spôsobilosť, odhliadnuc od skutočnosti, že dychová skúška je len predbežná a orientačná, a nie je použiteľná ako dôkaz v trestnom konaní. A je tiež zrejmé, že aj podľa Ministerstva vnútra SR: „Návrhom sa upravuje postup detekcie alkoholu, omamných a psychotropných látok u vodičov, definuje sa postup pri detekcii na prítomnosť týchto látok príslušníkmi PZ - a to až do potvrdenia požitia na základe vyšetrenia vzorky krvi v toxikologických laboratóriách. Ustanovuje sa povinnosť odobratú vzorku preskúmať aj laboratórne - orientačné zistenie prítomnosti týchto látok nie je dostatočné a je spochybiteľné.“

K trestu, ktorý navrhuje prokurátor, obhajoba uvádza, že na hlavnom pojednávaní založila do spisu listinný dôkaz o prípade advokáta, o ktorom rozhodoval Okresný súd Bratislava V, ktorého hladina alkoholu v dychu bola 1.06 mg/l, a bol mu uložený peňažný trest vo výmere 3.000 € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na 12 mesiacov. Obhajoba poukazuje na nerovnaký a až zarážajúci prístup Okresnej prokuratúry Bratislava V k aplikácii jednotnej trestnej politiky pri návrhoch na ukladanie trestu pri prečine ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, lebo v tomto medializovanom prípade, sa prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V stotožnil s uloženým testom. V prejednávanej príhode obžalovanej bola zistená o polovicu menšia hladina alkoholu ako v medializovanom prípade.

Pokiaľ ide o dôvody, ktoré uvádza prokurátor, že sa na hlavnom pojednávaní nevykonávalo žiadne dokazovanie vo vzťahu k obžalovanej zamestnaniu a o samostatnú starostlivosť o maloleté dieťa, poukazuje obhajoba na skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní prokurátor tieto skutočnosti ničím nespochybnil a zápis v Slovenskej advokátskej komore je verejne prístupný na webovom sídle komory. Pokiaľ ide o hodnotenie prokurátora osoby obžalovanej, že je krajne nedisciplinovaný vodič, proti tomuto jeho tvrdeniu sa obhajoba striktno ohradzuje, lebo nie je pravdivé. Takmer všetky priestupky obžalovanej sú za parkovanie v blízkosti sídla jej advokátskej kancelárie, keď bola riešená mestskou políciou za uplynutie platnosti parkovacieho lístka. Navyše, priestupky za rýchlosť sú všetky premičané. Pokiaľ ide o priestupky za rýchlosť, ktorých sa obžalovaná dopustila troch, tak za priestupok, ku ktorému došlo v Liptovskej Osade 01.01.2015, jej bola udelená pokuta 20 €, priestupok v Ružomberku dňa 11.02.2014 tiež nebol označený ako závažný, obžalovanej bola uložená pokuta 50 € a napokon prekročila rýchlosť v Bánovciach nad Bebravou dňa 17.06.2011, kedy jej bola uložená pokuta 30 €. Ide o priestupky, ktoré mali byť v zmysle § 89a ods. 7 zákona č. 372/1990 Z.z. orgánom vedúcim evidenciu po uplynutí 5 rokov vyradené z evidencie a súd na tieto nemal prihliadať.

Na základe uvedených skutočností obhajoba navrhla odvolanie zamietnuť ako nedôvodné.

Odvolací súd nezistil žiadne také vady napadnutého rozsudku alebo predchádzajúceho konania, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozsudku na neverejnom zasadnutí, a preto nariadil verejné zasadnutie.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupkyňa krajskej prokuratúry navrhla minimálne zvýšiť výmeru trestu zákazu činnosti, čo by v kombinácii s miernym navýšením peňažného trestu bol rozumný kompromis.

Obhajkyňa považovala napadnutý rozsudok nielen za zákonný, ale aj za spravodlivý. Okresný prokurátor opomenul vo svojom výpočte podľa neho porovnateľných konaní uviesť svoj vlastný prípad advokáta, ktorému bolo namerané 2,2 promile a bol postihnutý peňažným trestom. Ale najmä obhajkyňa nesúhlasí s tým, že prípad obžalovanej treba posudzovať podľa iných uvedených konaní pred okresnými súdmi bez toho, aby bol každý prípad individualizovaný a argumenty sa týkajúce iných konaní riadne preukázané. Súd prvého stupňa riadne posúdil dopad trestu na rodinu obžalovanej a nie je žiadny dôvod trest meniť, či navyšovať trest zákazu činnosti. K dnešnému dňu má obžalovaná cca 18 mesiacov zadržaný vodičský preukaz. Obhajkyňa navrhla, aby odvolací súd zamietol odvolanie.

Obžalovaná pred odvolacím súdom uviedla, že jej ľútosť pred súdom prvého stupňa bola úprimná, a nemyslí si, že prokurátor, ktorý sa hlavného pojednávania nezúčastnil, má právo posudzovať, či to bolo

úprimné alebo nie. Nie je pravdou, že obžalovaná údajne išla nahlásiť stratu mobilného telefónu, ona skutočne bola nahlásiť jeho stratu, o čom existuje doklad, pričom policajti si ju vyčítali pred jej domom, kde nikoho neohrozovala. Nemyslí si, že kvôli tomuto by mala jej dcéra trpieť tým, že bude vyčiarknutá z evidencie SAK.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší, ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, veta prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne uvádza, že odvolanie podané prokurátorom je prípustné, bolo podané v zákonnej lehote a spĺňa všetky zákonné náležitosti, preto odvolací súd konštatuje absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné len čiastočne.

Odvolací súd z pripojeného spisového materiálu zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal dňa 24.03.2019 obžalobu na P. N. N. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v úvodnej časti tohto rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 25.06.2020 obžalovaná učinila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že nepopiera spáchanie skutku, a následne kladne odpovedala na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku. Súd prvého stupňa podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovanej prijal s tým, že sa má zato, že vyhlásila vinu, a dokazovanie v rozsahu priznania nevykonal. Vykonal len dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste.

Súd prvého stupňa na základe vyhlásenia o nepopretí skutku uznal obžalovanú vinnou zo spáchania žalovaného trestného činu na skutkovom základe uvedenom v obžalobe. K uznaniu viny na skutkovom a právnom základe podľa obžaloby došlo po vyhlásení a postupe podľa § 257 Trestného poriadku, preto výrok o vine nemohol byť predmetom revízie odvolacím súdom, a táto časť rozsudku nemohla byť a ani nebola odvolaním napadnutá. Na tomto mieste odvolací súd reagujúc na argumentáciu obhajoby k otázke viny obžalovanej, ktorú obhajoba rozporuje, hoci to vzhľadom na vyššie uvedený procesný postoj obžalovanej a nadväzujúci procesný postup súdu prvého stupňa nemôže mať žiaden efekt, konštatuje len v teoretickej rovine, že pri trestnom čine ohrozenia pod vplyvom návykovej látky zákon nešpecifikuje konkrétnym číselným vyjadrením hodnotu návykovej látky v organizme, pri ktorej je vykonávanie činnosti spôsobilé ohroziť život, zdravie alebo majetok. Vzhľadom na to, že táto hodnota pri rôznych návykových látkach u rôznych subjektov s rôznou fyzickou konštitúciou a inými premennými faktormi môže variovať, bola hodnota alkoholu v dychu potrebná pre vznik trestnej zodpovednosti ustálená súdnou praxou vychádzajúcou z vedeckej štúdie, ktorej výsledkom bol záver, že hodnota 1 promile alkoholu v dychu je u každého jedinca takou hodnotou, pri ktorej nie je spôsobilý bezpečne viesť motorové vozidlo. Tento vedecký záver bol súdmi akceptovaný a premietol sa do ustálenej súdnej praxe ako objektivizujúce kritérium stavu vylučujúceho spôsobilosť viesť motorové vozidlo bez ohrozenia života, zdravia a majetku. Prihliadajúc na výsledky spomínanej vedeckej štúdie o korelácii výsledkov dychových analyzátorov a výsledkov laboratórnej analýzy pracovísk pôsobiacich v Českej republike a Slovenskej republike o tom, že zhoda v hladine alkoholu zistenej z dychu a z krvi je len 20,8 %, odvolací súd uvádza, že po nameraní 0,58 mg/l alkoholu vo vydychovanom vzduchu u obžalovanej bol získaný ďalší dôkaz o miere

ovplyvnenia obžalovanej alkoholom, a to výsledok druhej dychovej skúšky, ktorý tiež dosahoval hladinu zodpovedajúcu vzniku trestnej zodpovednosti.

Z listinných dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní vyplýva, že obžalovaná nemá záznam v registri trestov. Z evidencie priestupkov, pri ktorej odvolací súd abstrahoval od priestupkov starších ako 5 rokov, pretože v zmysle § 89a ods. 7 zákona č. 372/1990 Z.z. mali byť vyradené z evidencie, vyplýva, že obžalovaná sa v dňoch 30.05.2016, 29.12.2016, 16.01.2017, 04.05.2017, 22.01.2018, 10.08.2018, 25.09.2018, 02.11.2018 a 12.03.2019 (teda 9x) dopustila menej závažných priestupkov v cestnej premávke. Je advokátkou zapísanou v Slovenskej advokátskej komore a matkou maloletej dcéry (2008). Na podklade rozhodnutia okresného dopravného inšpektorátu obžalovaná absolvovala psychiatrické vyšetrenie z výsledkom, že nie je potrebné preskúmať jej zdravotnú spôsobilosť vo vzťahu k závislosti na alkohole. Tiež sa v zmysle rozhodnutia okresného dopravného inšpektorátu podrobila odbornému poradenstvu u dopravného psychológa.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Pri preskúmaní úvah súdu prvého stupňa o druhu trestu a výmere trestu sa odvolací súd čiastočne stotožnil so závermi súdu prvého stupňa a čiastočne s odvolaním prokurátora. Odvolací súd v zhode so súdom prvého stupňa ustálil u obžalovanej poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pretože jej verbálny prejav obsahoval priznanie i slovné vyjadrenie ľútosti. Aby odvolací súd mohol súhlasiť s odvolacími námietkami, že obžalovaná svoju ľútosť v skutočnosti necítila, nemohol by záver o neúprimnosti ľútosti prameniť len zo subjektívneho vnímania slov obžalovanej súdom, ale musel by vyplývať aj z ďalších prejavov obžalovanej či už v trestnom konaní alebo mimo neho. Keďže úprimnosť je kategóriou prísne subjektívnou a je vyjadrením skutočného psychického vzťahu páchatela k jeho konaniu, nedá sa úprimnosť objektivizovať. Ak teda zákon takýto subjektívny atribút obsahuje, a súd je povinný ho hodnotiť, niet inej možnosti, než vyvodzovať jeho naplnenie z prejavov obvineného učených počas trestného konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní, pred súdom, prípadne smerom k poškodeným. Prejavy obvineného treba hodnotiť v súvislostiach s jeho celkovým postojom, ktorý spravidla odráža mieru sebareflexie. Táto úvaha odvolacieho súdu korešponduje so závermi zjednocujúceho stanoviska Najvyššieho súdu SR č. Tpj 55/2016 publikovaného pod č. 44 Zbierky stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017. Podľa druhej právnej vety stanoviska „poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatela aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatela (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova)“. Odvolací súd ľútosť obžalovanej, rovnako ako prokurátor, nevnímal ako odraz skutočnej sebareflexie obžalovanej, ktorá sa s poukazom na jej konečný prejav pred odvolacím súdom zrejme cíti ako obeť prenasledovania hliadkou PZ potom, čo z polície odišla. Na strane druhej však súdy nemôžu prijímať závery na základe svojich pocitov a dojmov, ale výlučne len na podklade preukázaných faktov, ktorými sú v tomto smere vyhlásenie o vine (nepopretí) a opakovaná verbalizácia ľútosti zo strany obžalovanej. Preto bolo priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona súdom prvého stupňa opodstatnené. Skutočnosť, že obžalovaná sa dopustila 9 menej závažných priestupkov v cestnej premávke, bola dôvodom, prečo nebolo možné obžalovanej priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, t.j. že viedla riadny život. Ani odvolací súd nezistil žiadne príťažujúce okolnosti.

Odvolačný súd sa stotožnil s výrokom napadnutého rozsudku o uložení peňažného trestu obžalovanej i s jeho výmerou tak, ako rozhodol súd prvého stupňa. Peňažný trest vo výmere 2.000 € v kombinácii s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá zodpovedá kritériám ukladania trestov uvedeným v citovaných zákonných ustanoveniach, pričom sú splnené aj zákonné podmienky uvedené v § 56 ods. 2 Trestného zákona. Aplikujúc teóriu gradácie výchovných prostriedkov, v rámci ktorej je peňažný trest považovaný za miernejšiu alternatívu k trestu odňatia slobody, odvolací súd nezistil žiadne prekážky na strane obžalovanej či v okolnostiach prípadu, pre ktoré by nebolo možné využiť alternatívny trest. Obžalovaná nebola doposiaľ súdne trestaná, k trestnému činu sa priznala, stupeň jej opilosti pri vedení motorového vozidla nebol vysoký, ale len mierny (0,48 až 0,71 mg/l), nespôsobila žiadnu škodu ani ujmu, pri vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu nespáchala žiadne iné závažné priestupky (napr. nevedla vozidlo neprimeranou rýchlosťou), a teda neboli zistené žiadne také okolnosti, ktoré by vylučovali sankcionovanie obžalovanej ako prvotrestanej osoby, ktorá nie je kriminálne závadová, peňažným trestom. Keďže sa jednalo o zlyhanie epizodické, niet dôvodov predpokladať, že obžalovaná sa takéhoto protiprávneho konania dopustí opäť. Odvolací súd považuje výmeru peňažného trestu, ktorú určil súd prvého stupňa, vzhľadom na vyššie vymenované skutočnosti i starostlivosť obžalovanej o maloleté dieťa za dostatočnú z hľadiska preventívneho i morálneho, a zároveň za natoľko citeľnú pre obžalovanú, že bude plniť i represívnu funkciu trestu.

Súd prvého stupňa v súlade s § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu zo strany obžalovanej. Proti tomuto výroku napadnutého rozsudku nemal odvolací súd žiadne výhrady.

Dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Trestného zákona bolo uloženie neprimerane mierneho trestu zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá obžalovanej súdom prvého stupňa. Odvolací súd konštatuje, že vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu v miere vyššej ako 1 ‰ predstavuje ohrozovací trestný čin, pri ktorom je vždy len vecou náhody nezávislej od páchatel'a, ak nedôjde k ujme na zdraví iných účastníkov cestnej premávky či ku škode. Takéto konanie treba v rámci trestnoprávnej represie odlišovať napríklad od prečinov marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, kedy páchatel' plne spôsobilý viesť motorové vozidlo toto vedie napriek uloženému zákazu, čím nerešpektuje autority štátu, avšak priamo bez ďalšieho nespôsobuje akútne riziko ohrozenia života či zdravia, na rozdiel od páchatel'a, ktorý je v dôsledku vplyvu alkoholu bezstarostný, má zvýšenú sebadôveru, preceňuje vlastné schopnosti, má predĺžený reakčný čas, poruchu koordinácie pohybov a pod. Tieto faktory jednoznačne predstavujú vysoké riziko ublíženia na zdraví či spôsobenia škody, a u obžalovanej o to viac, že viedla vozidlo pod vplyvom alkoholu v obytnej zóne, pričom nemala žiadne ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré by musela sadnúť do vozidla a sama šoférovať. Pohnútku obžalovanej, teda vôľu nahlásiť stratu mobilného telefónu, v ktorom mala (ako každý dospelý človek a nie len advokát) citlivé osobné údaje, odvolací súd nehodnotí v prospech obžalovanej, ale v jej neprospech. Pokiaľ mala obžalovaná pocit, že musí ihneď osobne ochrániť osobné údaje svojich klientov, mala využiť taxislužbu, alebo zvoliť inú alternatívu, ako je vedenie motorového vozidla, dajme tomu so zvyškovým alkoholom. Inými slovami, dôvod jej cesty domov z polície, ale aj predošlej cesty na políciu, odvolací súd nepovažuje za tak významný, aby v ospravedlniteľnej miere došlo k ohrozeniu životov a zdravia ľudí v danej obytnej zóne a v cestnej premávke, naopak, vysvetlenie obžalovanej považuje za neprimeranú výhovorku, ktorá neodráža morálne kvality obžalovanej vo vzťahu k jej klientom, ale naznačuje narušenie schopnosti vyhodnotiť hroziace riziká, ktorou by mal advokát, ale aj každý iný dospelý človek disponovať. Uvedené potvrdzujú aj ďalšie skutočnosti uvádzané obžalovanou na jej obhajobu, napr. nosenie kódu slúžiaceho na odblokovanie telefónu pri telefóne. Hoci povahu prejednávanych priestupkov ani ich počet odvolací súd pri úvahe o výmere trestu zákazu činnosti nebral do úvahy (tieto zohľadnil len pri nepriznaní poľahčujúcej okolnosti vedenia riadneho života), neuniklo jeho pozornosti, že priestupky spočívali v opakovanom neplatení poplatku za parkovanie, čo vyvoláva otázky o zmysle spáchania týchto priestupkov a pohnútku obžalovanej, rovnako ako bola jazda na políciu pod vplyvom alkoholu. Obe činnosti obžalovanej postrádajú racionálny základ.

Pri potrebe uložiť obžalovanej prísnejší trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá, než bol uložený napadnutým rozsudkom, však odvolací súd vzal do úvahy predovšetkým mieru a povahu rizika pre iné osoby, ktoré vyplýva z prejednávaneho protiprávneho konania obžalovanej. Pokiaľ obžaloba i obhajoba argumentujú ukladaním trestov v iných konaniach, odvolací súd v tomto smere na argumenty

žiadnej z procesných strán neprihliadal, pretože jednak neboli preukázané, a jednak nesúvisia s trestným činom obžalovanej P. N. Zajíčkovej. V kontinentálnom právnom systéme neplatí precedentné právo, kedy by rozhodnutie všeobecného súdu v trestnom konaní malo všeobecnú právnu záväznosť a predstavovalo východisko pre rozhodnutie v inej veci. Je pravdou, že princíp právnej istoty obsahuje aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí, avšak len vo všeobecnej rovine, a nie do takých detailov, ako je výmera trestu konkrétneho páchatela. Súd je povinný rozhodovať o treste a o všetkých ostatných otázkach s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a následne vyhodnotiť dôkazy podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Tieto kritériá nespĺňajú rozhodnutia súdov v iných trestných veciach. V citovaných ustanoveniach zákona sú presne vyjadrené kritériá a zásady, na základe ktorých súdy ukladajú trest za trestný čin, pričom iné súdne rozhodnutia medzi týmito kritériami nie sú.

Odvolací súd teda dospel k záveru, že trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 15 mesiacov je neprimerane mierny, pretože nekorešponduje so závažnosťou konania obžalovanej v zmysle rizika, ktorému vystavila iné osoby, a nezohľadňuje dostatočne ani preventívnu, ochrannú a represívnu zložku trestu. Preto podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, a na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa sám rozhodol vo veci rozsudkom v súlade s § 322 ods. 3 Trestného poriadku.

V zmysle vyššie rozvedených úvah odvolací súd prevzal z napadnutého rozsudku do svojho rozhodnutia výrok o uložení peňažného trestu, vrátane ustanovenia príslušného náhradného trestu odňatia slobody. Je zrejmé, že pokiaľ by bol obžalovanej vymeraný trest zákazu činnosti v totožnom rozsahu, než je čas od zadržania vodičského preukazu policajnými orgánmi, za súčasného okamžitého zaplatenia peňažného trestu obžalovanou by nemuselo dôjsť k vyčiarknutiu obžalovanej ako advokátky z evidencie Slovenskej advokátskej komory. Odvolací súd však v tomto smere nevzhladol žiaden dôvod na pozitívnu diskrimináciu obžalovanej z dôvodu, že je advokátkou, keď pri iných páchateloch tohto trestného činu máva uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá tiež často za následok dočasnú stratu zamestnania v prípadoch, kedy páchatelia potrebujú vodičské oprávnenie pre výkon zamestnania. Takýto dôvod nie je súčasťou zákonných kritérií ukladania trestov deklarovaných v § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona. V komplexnosti odvolací súd nepovažuje dočasné vyčiarknutie obžalovanej z evidencie Slovenskej advokátskej komory, v prípade, že obžalovaná bude viesť riadny život, čo možno predpokladať, za neprimeraný dôsledok uloženého trestu, naopak, takýto dôsledok je pri odsúdení za úmyselný trestný čin bežný pri množstve povolaní.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.